

Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie

Vlaamse Regering
Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
Afdeling Kanselarij

Boudewijnlaan 30, bus 20
1000 Brussel

tel. secretariaat: 02/553.57.03
fax secretariaat: 02/553.57.02
e-mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer : OVB/2009/9

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Gelet op het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie;

Gelet op de oorspronkelijke verzoeken dd. 4 en 15 december 2008 van █████ gericht aan de Vlaamse overheid, departement Landbouw en Visserij waarbij werd verzocht om hem een overzicht te bezorgen van de toeslagrechten die er waren voor een bedrijf gelegen te █████;

Gelet op het beroepschrift van █████ dd. 6 januari 2009 tegen de beslissingen van 8 en 17 december 2008 van het Agentschap voor Landbouw en Visserij waarbij de openbaarmaking van de gevraagde documenten geweigerd werd;

Gelet op de registratie van het beroepschrift op 7 januari 2009;

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Overwegende dat de oorspronkelijke verzoeken tot openbaarmaking dateren van 4 en 15 december 2008; dat het Agentschap voor Landbouw en Visserij (hierna: ALV) reageerde respectievelijk per brief dd. 8 en 17 december 2008; dat in de brief d.d. 8 december 2008 van ALV de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten van het beroep zoals voorgeschreven in artikel 35 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur werd vermeld; dat de brief van 17 december 2008 de weigering van 8 december 2008 handhaaft;

Overwegende dat daaruit volgt dat het beroep dd. 6 januari 2009 volgens artikel 22 van het decreet van 26 maart 2004 tijdig is ingediend;

Overwegende dat het beroepschrift dd. 6 januari 2009 dan ook als ontvankelijk wordt beschouwd;

Overwegende echter dat om ontvankelijk te zijn, een beroepschrift geen ruimer voorwerp mag hebben dan dat van de aanvraag die in eerste aanleg is ingediend; dat de beroepsinstantie de bevoegdheid mist om kennis te nemen van en zich uit te spreken over een beroep in de mate dat het betrekking heeft op bestuursdocumenten die niet in eerste aanleg werden gevraagd;

Overwegende dat in het oorspronkelijke verzoek dd. 4 en 15 december 2008 een overzicht werd gevraagd van de toeslagrechten; dat in het beroepschrift echter een afschrift wordt gevraagd van alle subsidies en toeslagrechten die het landbouwbedrijf in kwestie mocht ontvangen van 2001 t.e.m. 2008, in ondergeschikte orde minstens voor de jaren 2001-2002-2003-2004; dat in het oorspronkelijke verzoek echter enkel sprake was van toeslagrechten; dat het beroepschrift daarmee wordt uitgebreid buiten de perken van de aanvraag in eerste aanleg en **in die mate onontvankelijk** moet worden verklaard;

Wat de gegrondheid betreft:

Overwegende dat in overeenstemming met artikel 7, tweede lid van het decreet van 26 maart 2004 het recht op passieve openbaarheid betrekking heeft op bestuursdocumenten; dat op grond van deze bepaling elke instantie in principe verplicht is aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten, dat de openbaarmaking slechts kan geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingsgronden, zoals gestipuleerd in de artikelen 11 tot en met 15 van voormeld decreet;

Overwegende dat een bestuursdocument in artikel 3, 4° van dit decreet gedefinieerd wordt als de drager, in welke vorm ook, van informatie waarover een instantie beschikt; dat het recht op openbaarheid aldus maar kan worden uitgeoefend voor zover het gaat om informatie die gematerialiseerd werd op een drager;

Overwegende dat de verzoeker op 4 december 2008 in het kader van een gerechtelijke procedure aan ALV de vraag stelde “*welke toeslagrechten er waren voor een bedrijf gelegen te* [REDACTED];

Overwegende dat ALV de vraag betreffende eventuele toeslagrechten op naam [REDACTED] afwees op grond van artikel 13, 2° van het openbaarheidsdecreet; dat ALV hierbij meedeelde dat de opgevraagde informatie persoonsgegevens zijn die onder het toepassingsgebied van de Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de verwerking van persoonsgegevens vallen; dat ALV voorts meedeelde enkel bereid te zijn om in te gaan op de vraag van de verzoeker indien deze beschikte over een schriftelijk akkoord van [REDACTED];

Overwegende dat de verzoeker bij brief van 15 december 2008 zijn oorspronkelijke vraag herhaalde; dat hij hieraan toevoegde dat zijn cliënte voor de jaren tot en met 2004 gerechtigd is op deze toeslagrechten daar [REDACTED]; dat het voormalig echtpaar tijdens het huwelijk gezamenlijk het landbouwbedrijf gelegen [REDACTED] uitbaatte; dat de feitelijke scheiding dateert van augustus 2002 en dat de dagvaarding in echtscheiding dateert van 20 januari 2004; dat [REDACTED] tijdens de echtscheidingsprocedure het landbouwbedrijf verder bleef uitbaten; dat partijen gehuwd waren onder het stelsel van gemeenschap van goederen; dat het landbouwbedrijf werd uitgebaat voor rekening van de huwgemeenschap; dat de verzoeker zijn oorspronkelijke vraag herhaalde omdat hij meent dat [REDACTED] gerechtigd is op de gevraagde

informatie aangezien zij mede-eigenaar was en is van het landbouwbedrijf dat dit bedrijf thans in onverdeeldheid is tussen de partijen gelet op de procedure betreffende de vereffening en de verdeling, dewelke nog hangende is;

Overwegende dat de partijen gescheiden zijn bij vonnis dd. ■■■ van de Rechtbank van Eerste Aanleg te ■■■; dat ten aanzien van echtgenoten het gemeenschappelijk vermogen conform artikel 1278, 2° lid van het Gerechtelijk Wetboek geacht wordt ontbonden te zijn vanaf de dag waarop de vordering tot echtscheiding is ingesteld, in casu vanaf ■■■;

Overwegende dat ALV bij brief van 17 december 2008 aan de verzoeker haar reeds eerder ingenomen standpunt bevestigde; dat zij hierbij vermeldt kennis te hebben genomen van het echtscheidingsvonnis dd. ■■■; dat alle goederen die na die datum verkregen werden door één van de voormalige echtgenoten niet langer automatisch onder de huwgemeenschap vallen;

Overwegende dat ALV aan de verzoeker meedeelde dat de regelgeving inzake de bedrijfstoeslag in werking is getreden vanaf 1 januari 2005; dat de toeslagrechten pas werden toegekend op 31 december 2005;

Overwegende dat hieruit dus blijkt dat aan de verzoeker in principe – behoudens het spelen van mogelijke uitzonderingsgronden uit het openbaarheidsdecreet - pas gegevens betreffende de toeslagrechten konden bezorgd worden die dateren van na de echtscheiding tussen de cliënte van de verzoeker en ■■■, meer bepaald vanaf het jaar 2005;

Overwegende dat het beroepsschrift dan ook als **ongegrond** moet worden beschouwd in zoverre er informatie wordt gevraagd over toeslagrechten daterend van vóór 2005;

Overwegende dat ALV de openbaarmaking tevens weigerde omdat zij de toeslagrechten als immateriële roerende goederen beschouwt die toegekend worden op naam van een titularis en dat deze losstaan van de landbouwexploitatie; dat ALV er in deze stand van zaken - en bij gebrek aan verdere indicaties dat de goederen zich in onverdeeldheid tussen ■■■ en de cliënte van de verzoeker bevinden - van uitging dat de toeslagrechten behoren tot de exclusieve eigendom van ■■■;

Overwegende dat naar het oordeel van de beroepsinstantie het antwoord op het oorspronkelijk verzoek afdwingbaar is op grond van het wettelijke stramen van de passieve openbaarheid; dat in het huidige geval de verzoeker een concrete vraag stelde die betrekking heeft op de inhoud van een bestuursdocument die bij de ALV welbekend is, zo leidt de beroepsinstantie af uit de informatie die haar op 26 januari 2008 werden bezorgd;

Overwegende dat toeslagrechten eenheden zijn die recht geven op een bepaald steunbedrag per hectare;

Overwegende dat ALV de openbaarmaking van informatie betreffende de toeslagrechten op naam van ■■■ weigerde op grond van artikel 13, 2° van het openbaarheidsdecreet;

Overwegende dat luidens artikel 13, 2° van het decreet van 26 maart 2004 de in artikel 4 genoemde instanties een aanvraag tot openbaarmaking, voor zover die geen betrekking heeft op milieu-informatie, moeten afwijzen *"als de openbaarmaking afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon met de openbaarmaking instemt"*;

Overwegende dat artikel 22 van de Grondwet uitdrukkelijk het recht op eerbiediging van het privé-leven waarborgt; dat de bedoeling en het fundamentele uitgangspunt van de in artikel 13, 2° van het decreet van 26 maart 2004 bedoelde uitzonderingsgrond er precies in bestaat om het aan iedereen toegekende grondwettelijke recht op de eerbiediging van zijn privé-leven te beschermen; dat het vaststaat dat gegevens betreffende toeslagrechten die toekomen aan een bepaalde persoon behoren tot de persoonlijke levenssfeer; dat dergelijke gegevens niet zonder meer mogen worden vrijgegeven, ook niet het feit of er al dan niet toeslagrechten werden toegekend;

Overwegende dat, hoewel het hier om een absolute uitzonderingsgrond gaat waardoor er geen belangenafweging moet plaatsvinden tussen het door de uitzonderingsgrond beschermde belang met het belang van de openbaarheid, de in artikel 13, 2° bedoelde uitzonderingsgrond niettemin een *relatief aspect* vertoont; dat de decreetgever weliswaar van oordeel was dat er geen afweging vereist is met het openbaar belang dat met de openbaarheid is gediend, maar er desondanks op wijst dat *telkens* en *in concreto* geoordeeld moet worden of er al dan niet een inbreuk is gepleegd op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Vlaams Parlement, *Parl.St.*, 2002-2003, nr. 1732/1, blz. 25);

Overwegende dat de bescherming die wordt geboden door artikel 22 van de Grondwet niet absoluut is omdat het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer een inbreuk toelaat in zoverre het nadeel dat de betrokkene ervan ondervindt niet onevenredig groot is met het belang dat de inbreuk rechtvaardigt;

Overwegende dat uit informatie betreffende de toeslagrechten van een natuurlijke persoon onder meer gegevens over de financiële toestand van de betrokkene kunnen afgeleid worden en dat bovendien de omstandigheid dat iemand ervoor kiest of er niet voor kiest om aanspraak te maken op toeslagrechten op zich al behoort tot de persoonlijke levenssfeer en de openbaarmaking hieraan geen afbreuk mag doen;

Overwegende dat een weigering tot openbaarmaking op grond van het openbaarheidsdecreet echter niet wegneemt dat de rechter, wanneer deze zou oordelen dat het noodzakelijk is dat het volledige inkomen van ■■■■■ in kaart wordt gebracht, hiertoe bevel kan geven; dat ALV in haar brief dd. 17 december 2008 aan de verzoeker mededeelde niet te zullen nalaten om gevolg te geven aan een eventueel bevel van de rechter op grond van artikel 877 van het Gerechtelijk Wetboek om de gevraagde gegevens betreffende de bedrijfstoelag over te maken;

Overwegende dat ALV heeft nagelaten om in toepassing van artikel 20, § 2 van het openbaarheidsdecreet aan ■■■■■ de toelating te vragen om informatie betreffende de toeslagrechten mee te delen aan de verzoeker; dat ALV immers het verkeerdelijke uitgangspunt hanteert dat zij deze toelating niet dient te vragen wanneer volgens haar op voorhand vaststaat dat de betrokkene deze toestemming toch niet zal verlenen; dat in casu ALV wegens de hangende “vechtscheidingsprocedure” tussen ■■■■■ en de cliënte van de verzoeker ervan overtuigd was dat ■■■■■ geenszins toestemming zou geven om informatie betreffende zijn toeslagrechten openbaar te maken; dat ALV daarom onterecht de mening was toegedaan dat de verzoeker zelf maar over een toestemming van ■■■■■ diende te beschikken; dat artikel 20, § 2, lid 5 van het openbaarheidsdecreet nochtans in heldere bewoordingen voorschrijft dat de instantie contact moet opnemen met de betrokkene en moet navragen of de aanvrager toestemming krijgt om alsnog toegang te krijgen tot het gevraagde bestuursdocument;

Overwegende dat de beroepsinstantie bijgevolg alsnog de toestemming heeft gevraagd aan ■■■■; dat tot op heden de toestemming tot openbaarmaking van de betreffende gegevens niet werd ontvangen;

Overwegende, gelet op wat voorafgaat, dat het beroepschrift van ■■■■ ook op het vlak van de gegevens betreffende de toeslagrechten die ten vroegste sinds 2005 toegekend zijn op naam van ■■■■ dus als **ongegrond** moet worden beschouwd;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■■ tegen de weigering van het Agentschap voor Landbouw en Visserij om mede te delen welke toeslagrechten er waren voor een bedrijf gelegen te ■■■■ wordt als gedeeltelijk ontvankelijk en ongegrond beschouwd.

Brussel, 4 februari 2009

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter